

SLUNO TRAVNÍ

Jak bylo na PsB?

Anbra se představuje

Dva mniši

Připravované akce

Úvodník

Zdravím vás všechny, kteří otevíráte další číslo našeho časopisu, zdravím vás všechny v nastávajícím teplém podzimu. Líbí se vám také podzim? Pro mne je tento měsíc nejhezčím měsícem v roce, i když také ty tři další mají svou poetiku, ale něčím mne zrovna toto roční období dobývá. Neumím to blíže specifikovat... Asi to budou ty barvy přírody, nad kterými každý rok žasnu, a které mne neustále inspirují. Prostě a jednoduše, podzim miluji (snad také proto, že jsem se v tomto měsíci narodila a to zrovna v den podzimní rovnodennosti). A miluji také podzim proto, že i v tomto měsíci můžete zažít léto. A to léto je babí.

A podzim je také krásný, protože v něm sklízíme ovoce. Nejen to dozrálé na stromech v sadech a zahradách, ale také ovoce naší roční práce. K tomu prvnímu se musím pochlubit, že zrovna včera jsem očesala hrušně na naší zahradě, bylo jich opravdu požehnaně. A k tomu druhému musím říci, pokud to vezmu ze svého profesního hlediska, že na svou sklizeň teprve čekám, jelikož ve svém novém zaměstnání jsem teprve tři měsíce, to je, jako bych zatím zasadila malou rostlinku :-).

Ano, přátelé, nyní patřím k těm, kteří již pracují, ale také patřím k těm šťastlivcům, které jejich zaměstnání baví. A já si ho navíc užívám :-). Než vám ovšem prozradím, který ústav v republice mne pohltil, tak bych chtěla vzpomenout na nádherné Brno, které bylo po tři studijní léta mým druhým domovem, které jsem, jako ten podzim, milovala, které mi bylo taktéž inspirací. Ale jak tomu v životě bývá, že to, co si člověk oblíbí, musí opustit, tak také já jsem se přestěhovala do města Jihlavy. A co že tam bylo tak skvělého, že jsem pro to opustila nádhernou jižní Moravu a vydala se vstříc sychravé Vysočině:-)? Byla to nabídka práce v muzeu, práce v oboru, práce, která mi vyhovovala, která mě lákala. Takže už nejsem brňáčka, ale jihlavanka (to není skrytá reklama :-)). No, kdo ví, kam nás to všechny jednou zaneše?

A jak vypadalo mé stěhování do tohoto hornického kraje? Byla to velká akce, dalo by se to nazvat téměř akcí kulový blesk. Připojené fotografie jsou myslím natolik výmluvné, že snesou jen stručný komentář :-). Touto cestou bych chtěla poděkovat dvěma lidem, kteří mě při stěhování doprovázeli a dobrým slovem v těžkých chvílích podpořili:-)). Jeden z nich plnil funkci řidiče a hlavního koordinátora celé akce – Roman Plch – Romane, děkuji :-). A druhým byl Mírek Plaček, plnící úlohu dokumentátora fotografa, případného navigátora kibicmena této akce – děkuji Mírku :-).

Závěrem bych chtěla říci, že kdykoliv budete mít cestu do Jihlavy, ať už se pojedete podívat do ZOO, či shlédnout nádhernou místní gotickou architekturu, či se třeba budete chtít zúčastnit v říjnu mezinárodního festivalu dokumentárních filmů, tak zavítejte také do Jihlavského Muzea Vysočiny. Je tam mnoho zajímavého k vidění a dokonce tam pracuje váš předseda ZČ HB Slunovrat. Má v kanceláři hned místo u okna, s krásným výhledem na celé náměstí, takže při své návštěvě Jihlavy ho nemusíte vidět, a přesto budete viděni :-).

Přátelé, snad se brzy uvidíme, podzimem rok nekončí, chystají se nové akce, další víkendovky... A co Silvestr? :-)

Pavla

Co se skrývá pod Blaníkem?

Páteční večer jest, 10. dne 6. měsíce, léta Páně 2005. V Louňovicích pod Blaníkem se probouzí asi třicetiletá skupinka rytířů. Nutno podotknouti, že ve značně pokročilém stadiu fyziologického i duševního rozkladu. Nikdo si totiž po tak dlouhém spánku nepamatoval příliš mnoho faktů ze svého života. Ani dobu, ve které žil, ani svou vojenskou úlohu (totiž, zda dotyčná osoba byla střelec, jezdec či pěšec, zda bojovala na levém či pravém křídle anebo ve středu či v ponděh), natož pamatovat si svá vlastní jména – to vůbec nepřipadalo v úvahu. Jako první na pořadu proto bylo zjišťování těchto skutečností. Po intelektuálně mírně náročnějších činnostech každý na své jméno přišel (jména tehdy běžná, dnes však zřejmě budou znít poněkud nezvykle – například Skočil Sebevrah z Boty nebo Hltal Pivo z Brambor), jakož i všechno výše zmíněné.

Pak následovala rekonstrukce tří slavných bitev (bitva na Moravském poli, u Lipan a na Bílé hoře), ve kterých byla česká vojska poražena, a poté se ještě konala jedna cvičná noční bitka mezi devíti- a desítiuzláči, kde úkolem bylo nejdříve najít si protějšek, spočítat po hmatu a po slepu uzly na protějškové provázku (který byl připevněn někde na hrudi) a pokud patřil co cizí armády (tzn. měl jiný počet uzlů), provázek strhnout. Já osobně byl cvičně zabit už po prvních několika sekundách.

Po vydatném nočním spánku v místní tělocvičně jsme s hráběmi v rukách vyrazili za sobotního rána zvelebovat CHKO Blaník, tedy okolí našeho dočasného bydliště. Hrabali jsme travu z pokosených luk. První louka byla tak záluďně podmáčená, že jsem měl zprvu strach, nejedná-li se o rekonstrukci bitvy u Sudoměře, ale když se rytíři (pouze někteří) zabořili do bláta *jen* po kolena, dojem postupně přešel. Po několika jídlech a úspěšně dokončené práci nás opět čekala sada her (např. řetězové házení frisbee do dálky, přetahování lana,...), prošli jsme historickým kvízem, odhalili zrádce, setkali se s blanickými jeskyňkami (se kterými se muselo domlouvat prazvláštním jazykem, jenž jsem nebyl schopen pochopit – také žádný div po takovém dni někdy v jedenáct hodin).

Od konce práce jsme se (až na přestávky na hraní) nacházeli na (alespoň z mého hlediska) velmi krásné přírodě či tůře či jak by se to dalo nazvat, při které jsme prošli vrcholy Malého i Velkého Blaníku. Je sice pravdou, že část se šlo po tmě, do kopce, z kopce a návrat do tělocvičny byl kolem jedné hodiny noční, ale o to byla tato víkendovka zajímavější a výjimečnější.

Po příchodu se venku rozdělal oheň, avšak účast tam byla nevalná. Ani slavný bard, jenž Žbletem jest nazýván, nedorazil, ba ani Anyka s Kuriátkom – zřejmě obdaření prozířetelností, neboť po asi 20 minutách začal z oblohy padat déšť a shromáždění bylo rozpuštěno. Škoda... a tak se šlo spát, ráno se uklidilo a všichni se postupně rozjeli ku svým domovům a tak naše celobrontosaurí víkendovka skončila.

A když celobrontosauri, kdo všechno že tam byl? (Následující údaje jsou pouze přibližné a nemusí odpovídat skutečnosti.) Nejsilnější zastoupení měl Slunovrat s hodně zástupci. Také hodně S.U.P.ů (jakožto dva pořadající základní články se tedy není čemu divit), po třech zástupcích měl Rozruch, po jednom zástupci vyslalo Království Lukovské, Campanula a Orchis. Celkem tedy šest základních článků. Tot' víkendovka viděna mýma očima.

rytíř Kydal Hnůj z Pole alias Honzík :-)

Když vládne Nero... aneb co Telč ještě nikdy nezažila

To jsem celý já – doplácím na to, že těžko odmítám něčí prosbu a místo prázdninového posklakování se trápím s tímto článkem pro Slunoskrat ☺. Samozřejmě si dělám randu, naopak je to pro mě potěšení! Rád si ty příjemný chvíle s příjemnými lidma zase připomenu...

„Nenechtejte se rozhodně ničím zmást a nikým zastavit a dostavte se dne 15. července na sraz účastníků expedice do vesnice Hodice na 15:00 h“, tak zněly instrukce Ambiciózní Asociace Archeologů Antiky (AAAA). Že půjde o tábor pro mě netradiční, bylo jasné hned po příjezdu – na místo nás dorazilo jen pět (byli jsme rozděleni do 3 skupin). Jedna osoba si naštěstí zrovna pletla něco, co vzdáleně připomínalo vavřínový věnec – naše poznávací znamení, aspoň jsem věděl, že jsem tu správně. Netrvalo dlouho a našel si nás vyslanec AAAA a dal nám listinu s úkoly a instrukcemi, kam putovat. Po cestě jsme si užívali ticha (*žatím* se nikdo neměl k tomu, nějak víc se rozpovídat), jen občas nám někdo cestu zpestřil sípáním způsobeným vahou batohu. Já, jako nejslabší člen naší výpravy (jediný kluk), jsem samozřejmě měl poloviční batoh než ostatní, takže jsem rád nabídl výměnu mé mini za jakoukoli maxi-krosnu, ale holky že ne – jsou přece dost silné, aby to zvládly samy ☺. Po dlouhé cestě, během které jsme plnili zadané úkoly, jsme se nakonec sešli s ostatními účastníky a po společném rozluštění šifer jsme se vydali do Řásné, kde už na nás čekal průvodce, který nám ukázal naše luxusní ubytování v trávě u lomu.

Druhý den po obětavém splnění všech úkolů přišla chvíle, na kterou všichni celou dobu čekali: po zhotovení slavnostních oděvů z drahých látek (čti z prostěradla ☺) nám bylo umožněno předstoupit před samotnou komisi AAAA za účelem obhajoby našich objevů. Zkouška to byla sice obtížná, ale nakonec jsme byli všichni přijati!

Následující den byl pro nás zlomový, čekala nás pouť do samotného Říma (Telče). Tam jsme si každý den (pravděpodobně díky záhadným časovým smyčkám) vyzkoušeli život různých vrstev antické společnosti. Každá měla něco do sebe. Jako *otroci* jsme měli za úkol pobavit samotného císaře. Nebýt tohoto úkolu, nikdy by nevznikla taková velelídka jako pohádka O Karkulíně Rose, hra Římská jatka, písnička O třech otrocích a báje O cestě mořeplavců. Jako *řemeslníci* jsme se naučili zhotovovat proutěné „košíky“, batikovaná trička a štíty pro *gladiátorské* hry. Těch se zúčastnila 4 družstva (Brutální беруšky, Hrdobci, Krvežíznivci a Mrchožrouti). Jednotlivé hry zdokonalovaly různé schopnosti: od rychlosti, vytrvalosti, síly, mrštnosti až po orientaci v prostoru. Ty, co přežili všechny disciplíny, císař odměnil povýšením na *obyvatele císařského dvora*. Vytrvalí (tím pádem všichni ☺) to dokonce dotáhli až na posty *filosofů* a tak měli tu čest zúčastnit se například prestižního řečnického klání. Vyvoleným, kteří se dokázali zapsat do povědomí ostatních svými životními moudry, se dostalo nejvyššího zadostiučinění – dostali se do stavu *božského* ☺

Na tento tábor jsem jel, protože na těch „klasických“ mě už kvůli mému věku nechtěli a tábory byly většinou nejsilnější zážitek z mých prázdnin. Sice jsem doufal, že tu strávím příjemných pár dní s fajn lidma, ale to, co mě čekalo v Telči mě i tak překvapilo. Potkal jsem partu kamarádky a při tom povahově úplně rozdílných lidí, kteří se navzájem berou tací, jací jsou – nebyl mezi náma nikdo, se kterým by si ostatní nerozuměli a nedokázali se bavit.

Obdivuju organizátory, za našláplej pestřej program který nám během těch úžasných 10 dní připravili. Po pracech na zvelebování zámku nás vždy čekala spousta zajímavých her, popsat průběh

a atmosféru každé z nich by mi trvalo asi hodně dlouho. Vlastně jsem za celou dobu pobytu v Římě nepoznal nudu...

Tábor nám dal mimo jiné mnoho cenných zkušeností do života... V zámecké zahradě jsme se naučili zacházet s motykou, oškrabávat mech ze zdí, natírat ploty a na zámecké půdě kvalitně stírat prach... Roman nás naučil příjemnou masáž zad a rukou, což jistě mnozí z nás ještě nejdnou využijí... ☺

Zažili jsme spoustu nezapomenutelných chvil... Nikdy nezapomenu na smrkání prachu ještě dva dny po návštěvě zámecké půdy, na udivené pohledy obyvatelů Telče při pochodu gladiatorů přes náměstí, na prohlídku nádherného zámku, na úžasný koncert flamenga na jeho nádvoří, na noční procházky krásnou Telčí, na atmosféru večerů v naší improvizované čajovně... Pro mě asi nejsilnějším okamžikem bylo noční promítání v zámeckém sklepení, při kterém nám Vivča předčítala text z hlubinné ekologie Bestiář z knihy Myslet jako hora, který se zabývá vymíráním druhů. Toto čtení donutilo zapřemýšlet snad každého z nás.

Bohužel, ne všechny zážitky jsou tak příjemné – na jeden nevzpomínám vůbec rád, i když jsem věděl, že jednou přijít musí! Poslední den – balení věcí a odjezd ☹. Je to zvláštní, ale fakt mě za tu krátkou dobu všichni ty super lidičky tak šileně přirostli k srdci, že to loučení pro mě bylo mnohem těžší, než jsem myslel.

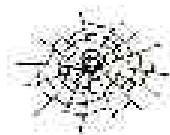
Tábor byl rozhodně mým nejhezčím zážitkem z prázdnin, ani jsem netušil, kolik skvělých lidí se na světě motá ☺ a to jich ještě určitě pár poznám... Po této akci mám totiž pro Slunovratůky jeden vzlak – *Teď se mě jen tak nezhavíte!!*

A děkuju!

Martin

P.S. Původně jsem si k tomuto článku napsal podrobnou osnovu úplně všebo, co se na táboře dělo, abych na nic nezapomněl, ale jen ta osnova měla nakonec dvě A4, takže jsem se musel kapku uskomnit...myslím, že deset A4 by se nikomu číst nechtělo ☺

Nekonečný lesoprostor

Milá Kát'o, sedím teď v táborové jídelně, k psaní mi stíní petrolejka, vedle zpívají děcka „Tři kříže“, do rytmu bubnují kapky deště, hustá mlha dodává tu správnou atmosféru... a já se tu snažím vzpomenout, jaké to vlastně bylo tam někde na Vysočině s Brontíkama.

Roztátá zmrzlina z ledového kafe od Meka mi kape na kalhoty, za zádoma nám svítí neony z vitríny a odráží se v projíždějících trolebusech. Těžké zabláčené pohory máme pohozené na lavičce... Procházející lidé nám věnují letmé pohrdavé pohledy a stejně tak my jim a dál zpíváme *hity* z tábora – Vende-ja-ho, Sparrowa... ☺ „Vzpomínáš?“

13. 7. *Sraz v Kostelci u Jihlavy* – Již ve vlaku se k nám připojila HaHa. Nevím, jestli účastníci PsB jsou tak odlišní od okolní civilizace, jestli nemají nějaké zvláštní poznávací znamení, ale HaHa nás bezpečně odhalila... ☺ Na takových srazech je nejlepší to první *očuchávání*. Díváte se na tu kupu nových lidí a představujete si, jací asi jsou, jejich sny, humor... A sázíte se sami se sebou, jestli se v průběhu tábora představy potvrdí.

13. 7. *Přespání pod širákem* – Nic zvláštního. Trocha zimy, trocha ranní rosy a Cukroušek již ve čtyři ráno... S Kát'ou jsme si vyzkoušely naše přesvědčovací dovednosti. Přemluvily jsme vedlejšího tábora, aby nás tam nechala se vykoupat... Trocha nátlaku se občas vyplácí ☺.

14. 7. *Cesta na tábořiště...* – poslepu – zjistily jsme, že šátky na očích tady mají docela v oblíbení. Má to své kouzlo.

14. 7. *Stavění tábora, seznámení...* – teepko a 19 lidí... Nezapomenutelná kombinace – hned po *Včeličkách* největší adventura tábora! Pekelně mi to chybí – teď spím sama ve stanu zdravotníka...

15. 7. *Práce na prameništi* – BINGO! Pokosit, shrabat a odtáhnout, první den jsme z toho byly nadšené... pak záleželo na lidech, se kterými jsme zrovna tahaly: *Máhajána tým* Ondra a Pája ☺, zabiják Mája, ještě větší zabiják Princezna a Cukroušek ☺ – jen pro silné charaktery nebo vlastníky protihlukových sluchátek.

Další akce – Nechci tady z toho dělat Zlaté stránky – organizátoři se snažili (a my si toho velmi ceníme!) a bylo toho opravdu hodně. Pár okamžiků ale stojí za zmínku, jako třeba...

16. 7. „*Ponorka*“ – Ano, i nás navštívil postrach organizátorů všech hromadných akcí... Ale stačilo pár slov s vedením a bylo to v *poho* ☺.

16. 7. *Včeličky* – Podle tebe nejlepší adventura z celého tábora. Vyzkoušíš hranice svých fyzických a někdo i psychických možností a zjistíš, že jsi je překonala, protože v podstatě žádné hranice nejsou...

21. 7. *Kouzelná květina a mystická noc* – Kdybychom to měly absolvovat za denního světla, tak se na to s největší pravděpodobností... Jako omámené, v polospánku jsme však poslouchaly každé slovo průvodce, možná na to měl vliv také ten úplněk ☺. Každopádně meditace u květin splněných přání stála za to! (I za ty mokré boty...)

23. 7. *Divadelní představení* – Myslím, že by nebylo od věci, kdyby se ty náměty nabídly nějaké argentinské televizní společnosti, byly by z toho docela slušné telenovely, ne? ☺

„Jo, a pamatuješ na tu večer poslední den? Připadala jsem si jako Frodo na elfí hostině v kouzelném lese Lórien...“

„Hm, to si budu pamatovat do konce život. Konečně, celej Lesoprostor si budu pamatovat do konce života.“

Přehodím si nohu přes nohu... Roztátá zmrzlina z ledového kafe od Meka mi kape na kalhoty, za žádama nám svítí neony z vitríny a odráží se v projíždějících trolejbusech. Těžké zablácené pohory máme pohozené na lavičce... Procházející lidi nám věnují letmé pohrdavé pohledy a stejně tak my jim a dál zpíváme *hity* z tábora – Vende-ja-ho, Sparrowa... ☺ „Vzpomínáš?“

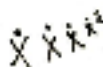
Troje Anka

P. S.: Musíme se přiznat, že kouzlo PsB nás úplně uchrátilo, máte nás v hrsti. Takže na dalších akcích ahoog!

Anka a Kát'a - „sestry“ z Ústí

„Lidé přebíjají před smrtí běžící za ní.“

Démokritos z Abdér

Z deníčku účastnice aneb nejen Smích a půl...

Někdy na jaře: Milý deníčku, tak jsem se přihlásila na tábor. Jako obvykle pracovní, ale tentokrát ne od Rozruchu, nýbrž od Slunovratu. Jmenuje se *Smích a půl aneb s tebou mě baví svět*. Má to být někde v Podyjí. Je to sice za dlouho, ale těším se. Na Moravě jsem se zatím, coby východočeška, moc nevyskytovala. Ještě musím vyplnit dotazníček.

Později na jaře: Tak ten tábor nebude na Moravě, ale u Hlinska. Tam jsem v poslední době s brontíky docela často. Ale co... Stejně se těším.

Začátek prázdnin: Tak už mi došel zvací dopis od samotného čaroděje Darmoděje. Napsal mi, co si mám vzít s sebou, kde je sraz a taky že mám zaplatit. Jsem zvědavá, jak vypadá a jaký bude, protože jediného Darmoděje znám z Nohavicovy písničky a to není zrovna pozitivní představa ☹.

9. 8. Sakra, zapomněla jsem zaplatit, snad to nevadí...

10. 8. Dneska započalo mé putování. Hned v prvním zpožděném vlaku jsem se náhodou setkala s kamarádem Honzou a zjistila, že jede taky na Smích a půl. Cesta by byla úplně ideální, nebýt ujetého vlaku. Díky němu se náš dojezdový čas posunul zhruba o 2 hodiny, které na nás musely Evka s Martinou čekat. Ale dočkaly se, a tak jsme po malé bezdrátové poradě s Darmodějem a nadále podle návodů od *Národů písma kresby a camera obscura* šťastně přestáli dnešní část cesty. Po pokusu ustlat si v nejprve netušeném sousedství vos na seníku jsme raději zvolili alternativu les. Díky plachtě nad hlavami jsme na rozdíl od jiných nezmokli a bylo nám báječně.

11. 8. Ráno nás vzbudila... No mě to skrze zalepené, krátkozrakostí a astigmatismem stížené oči připadalo jako kombinace kocoura v botách s hloupým Honzou. A z rozhovoru jsem pochopila, že už máme být dávno na nohou a ať si teda jdeme někam pro jídlo. Jelikož se tohoto úkolu chopili Honza s Evkou, ještě jsem využila příležitosti měkkého tepla spacáku a zdřímla si. Po druhém probuzení jsem se nějak nemohla dopočítat lidí. Bylo nás o Kubu a Jaňulu víc. Protože potřebovali posilu, odešla jsem s nimi a vyrovnala tak naše počty. Putovali jsme dál přes kopce a lesy, až nás přepadla úžasná vodní příšerka a poradila nám jak dál. Po brození potokem a seznámení s převozníkem u lanového mostu jsme zapadli do bažiny, skrze kterou jsme se pročvachtali k mudrcovi a posléze alchymistovi. Ten nás poslal přes kopec, za kterým čekala Arnošta, která nás po peripetích konečně pustila do království Širšejší. Posléze dorazily další skupinky, proběhly nějaké seznámkové a pak *Tombola*. Každý vyhrává báječnou porci práce a tudíž je za „chvilí“ hotovo ležení i další nezbytnosti. Večer probíhá první a zároveň předposlední setkání s Darmodějem, od něhož dostáváme radu do života a odkrýváme první díl mapy. Vypadá to na indiány. Howgh.

12. – 19. 8. Milý deníčku, nějak se mi přeskočilo datum. Dělo se toho tolik, že jsem tě, chuděru, nechala opuštěného na dně batůžku a radši jedla výborné Pavlíniny ranní kaše, hrabala seno a posléze ho na plachtě „odvážela“ z mokřadů (to vše v teniskách a po kotníky v převážně velmi studené a mokré vodě ☺) hrála si na indiány, opice, poustevníky, řečníky, tanečníky a taky na kuchařku (ta krupicová kaše... ☺), vymýšlela modlitbičky před jídlem, poslouchala úžasné příběhy, zpívala a hrála, ale hlavně se téměř bez přestání smála se skupinkou bezvadnejch lidiček, díky kterým jsem se toho hodně zajímavého dozvěděla.

20. 8. Jelikož jsme včera dokončili všechnu zbývajcí práci, dneska jsme se flákali ☺. A prošli si naučnou stezku, chytali havěť v rybníce, psali si margaretky a obřečeli předčasně odjíždějícího Hráška. A vydali se na závěrečnou pout' za naším posláním. Když nám země vydala svůj promáčený

poklad, naše kroky nás zavedly před posvátný menhir, kde jsme po vyřčení tajné formule dosáhli kýženého cíle a z Darmodějových rukou přijali „služební uniformu“ ochránce království Širšejší. A tou poslední programovou tečkou byla báječná hostina. Další bod pro naše kuchařinky ☺.

21. 8. Můj drahý deníčku, dneska už jen balíme a bouráme a jsme tak nějak naměkko (teda já určitě a ani těch nemálo PsBěček, které jsem prožila, mi nedovedlo pomoci vytvořit protilátky na smutnici chorobu před odjezdem). Ještě pár posledních fotek, kde jsme skoro všichni a jde se dál do jiných království...

Díky moc vám všem a vězte, že si na vás vzpomenu nejen, když uslyším...

„When I'm standing on my head... Jako písek, přesíváš mě mezi prsty... Kde jsou, kdepak jsou naše velkolepý plány... Ahoj, ahoj slunko/Mery ☺...“

Zkrátka to prostě nebyl jen Smích a půl, ale rovnou Smích² a s vámi všemi mě ten svět opravdu bavil...

dle své nespolehlivé paměti sepsala Barča

Organizátorův chleba, aneb tábor Smích a půl

„Už se ženou, běž, běž, běž,“ volá na mě Kuriatko, když stojíme na mostě a pod námi teče Doubravka. Ani se nerozhlížím a běžím, tedy jdu na své stanoviště, kde je poprvé uvidím. Jak asi budou vypadat? Mladší? Sympaťáci? Usměvaví nebo naštvaní, že museli spát deštivou noc pod širákem? No uvidíme. A tak sedím u své prohnuté lanové překážky a užívám se do role krále vyslance,

hlídače a převozníka.

„Jen aby žádný z nich nespadl!“ napadá mě a v rukou tisknu cyklistickou helmu. „Tu si musí každý nasadit.“ Účastníci přichází, smějí se, avšak zatím jsou nesmělí a tak žádný z nich lanové překážce neodporuje (haha), nakonec projde i poslední skupinka 5 holek, ufl. „Takže, tábor právě začíná, snad to všechno klapne,“ napadá mě, když si to šlapu k lesíku k tee-pee.

Přichází ledolámací vlna her a poté velká loterie. Vyhrává každý! Zaručeně! A tak si všichni vylosují nějakou práci, která je ještě zapotřebí v táboře udělat. Výsledkem toho je, že nám vznikla úžasná večerní hra „kalibrace tee-pee“. Jak jinak, je přeci nemožné na kopci postavit tee-pee. Postupně se k slovu dostává každý ze šesti dostatečně ješitných příslušníků mužského pokolení, který jediný zná zaručeně nejlepší metodu jak tee-pee postavit.

„Jo tak to je jasný, to musíme trojnožku dát víc od sebe.“ Plachta povylezla nahoru.

„Chtěl jsem říct, že musíme ostatní tyče posunout víc dovnitř.“ Plachta se opět divně pohybuje, ale u země stále není.

„Dobře kluci, otočíme celý tee-pee.“ Pootáčíme, avšak stále marně.

Volíme tedy nejmenší zlo a dáváme tyče k sobě, aby plachta alespoň někde dosáhla k zemi.
„Hurá a teď už se jen nastěhovat“.

Druhý den jdeme poprvé do práce, v hlavě mám živou vzpomínku na pana Dad'ourka, který nám práci domlouval: „Nejlépeší je rozdělit děcka do skupinek 4–5 lidí, práci at' si střídají, chvíli hrabou, chvíli tahají plachty, chvíli vykládají. Pamatuj si, že když jich bude ve skupince víc jak pět, tak vždycky budou pracovat jako pět.“ Držím se této logiky a čtyři skupinky se rozbíhají na dvouhektarovou louku. Pozoruji zajímavý dominový efekt. Borgova skupinka zničehonic zastane a naslouchá jeho vyprávění. Vzápětí se přidává levé křídlo, po chvíli i pravé křídlo, to je snad vzpoura! Já, hrdý zástupce středu, okatě silně nahazuji vidlemi trávu na plachtu s nadějí, že se mým nadšením někdo nakazí a pochopí, že přestávka ještě nezačala. Nepochopili.

„Vždycky musí bejt někdo, kdo umí děcka sprdnout, zavelet a říct, že se jde pracovat.“ Proč ale tuhle nevděčnou roli plním já, to nevím. Asi vypadám hrůzostrašně. Boříme se po kolena do vody, louky jsou opravdu naculé a ten, kdo nemá gumáky, prožívá chodidlovou akupunkturu. Odpoledne nás čeká indiánský den. Zpočátku fyzičtější odpoledne, lanové překážky, pout' za šamanem se překlápí do uvolněnějšího zdobení tee-pee za příjemné hudby. A tak to pokračuje celým táborem. Z děcek vyrůstá sehraný kolektiv a dokonce to mezi nimi i příjemně jiskří a tak mé organizátorské srdce plesá štěstím. Ne tolik mé spoluorganizátorce Kuriatku, která zde má bratra jako účastníka a je zděšena z toho, jak se na něj holky „lepí“. „Hlavně at' si nic nezačne s Anykou, tu do rodiny nechci,“ svěřuje se mi navečer. Směju se.

Při jednom z večerních programů putujeme po stopách lidských ctností, poslední část – láska

spocívá v oběhnutí lesa za každého člověka na táboře, na kom mi záleží. Zprvu si říkám: „to je dobrý, les je velký, bažiny hluboký, oběhnou to jednou, maximálně dvakrát a zničení a mokří půjdou nejrychlejší cestou spát do tee-pee.“ A tak sedím. Prší a já mrznu, přichází první účastník a já si v hlavě vytvářím počítadlo-utěšovadlo, kolik jich ještě zbývá. Vybíhá a běží. Přichází další a také vybíhá. O tři hodiny později děcka stále korzují okolo lesa, je půlnoc a já již vystřídal všechny možné rozcvičky, které by mi neubrali na tajemnosti postavy poustevníka (opatrné přešlapování v hábitu, mnutí rukou, nenápadné postávání u zapálené louče tak blízko, jak jen to jde). Drkotám zuby. Nakonec s výmluvou na zítřejší práci a všeobecné blaho účastníků prosím poslední korzující dvojici, aby se odebrala do tee-pee. Musí souhlasit? Mrtvý ulehám v tee-pee a zjišťuji, že účastníci se mezitím rozehráli a teď vesele vyřvávají evergreeny do mých uší. S tupým pohledem a křečovitým orgovským úsměvem ulehám a doufám, že usnu. „Aspoň

budou zítra mrtví.“ Co bych vám říkal, jediný kdo byl druhý den vláčný, jsem byl já a dalších pět organizátorů, děcka plní energie.

Pár dní před koncem tábora, zrovna když stojíme v obchodě a kupujeme petrolej, mi zvoní mobil, zvedám jej a ozývá se:

„Žblebte přijed', prosím tě, přijed'!“

„Co je, co se děje?“

„Přijelo nějaký auto.“

„Jaký auto?“

„Hygiena, přijed'.“

Pokládám telefon a srdce mám v kalhotách. Do prčíc. Letíme z obchodu a protáčime otáčky škodovky naplno. Cestou vymýšľáme scénáre, jak jsme se chodili každý den koupat do vesnice, jak jsme vařili na kamnech ve srubu u vesnice a jak držíme hygienické předpisy o počtu záchodků, bláhovííí. Co jim jen povíme? Kde máme papíry? Na čí hlavu to půjde (na mou)? Kolik to bude stát? Co s děckama, když nám to dnes zavrou?

Bledý jak stěna vedu poslední telefonický rozhovor se Zdendou a pamatuju si jeho slova: „klid, klid, klid, uvařte jim kafe a dejte jim nějaký sušenky.“ Jdeme na to. Zkousím jít přímo a sebevedomé, vidím čtyři pány, kteří se usmívají a mezi nimi Pavla (organizátorka) bledá jako hrůza sama, stejně jako my. Představují se mi a vypráví, že jsou z ministerstva a přijeli se podívat na náš tábor. Hrůza postupně opadá, když zjišťuju, že se jedná o inspekci, která kontroluje, kam plynou jejich dotace. Vyprávím jim o táboře a Brontosauřech a oni na oplátku vypadají spokojení. I já. Když odjedou, sním tři sušenky a padám do trávy na zem. Už může přijít cokoliv. Problémy s programem jsou rázem tááákhle prťavý.

Závěr tábora byl bezvadný, přišel sám Darmoděj, každého pasoval na strážce království Širšejší a poté nás pozval na velkou hostinu. Po dlouhém otálení se vrháme ke stolům a jíme a jíme a jíme. Smějeme se, takový má asi být každý tábor. Ráno přichází první depky, smutek, objímání a loučení. Děcka si berou své schránky s margaretkami a ubírají se ke svým domovům.

Kdo nikdy nebyl po PsB naměkko, žádný PsB nezažil...

A příští rok?

Máte pocit, že mám chuť zase dva týdny nespát, stresovat se, myslet na milion věcí, držet psychiku pohromadě a to nejen svou, vymyslet program, starat se o účastníky, tvářit se vyrovnaně, zařídít práci, lokalitu, dobrou propagaci, tunu materiálu, prostě si sáhnout až na dno?

To si pište, že mám! Ostatně jak říká klasik: „Kdo nehoří, nemůže zapalovat!“

Tak milý Brontosauři: hořte, hořte, hořte, je to zapotřebí!

Žblebt

Fídbek

(fídbek, z angl. feedback – zpětná vazba)

Nóóóvé číslo Slunoskeratu! Kúúúpte si Slunoskerááát! Jááák česká mládež trávi letní prázdniny! Próóó si někdo platí za to, aby mohl makat na cizím pozemku a to i v sobotuúú! Jááák se staví latrííínnáá! Próóó se Brontosauři brání masu! Sóóó na nás chystají na podzim!

No vydržali by ste to počúvať celý deň niekde na ulici, alebo pod oknami práce? Ja teda nie, chcem mať svoj *klídek a nohy v suchu*, chcem byť anonymná v dave, len nech po mne nikto nič nechce a hlavne nie Brontosauri. Stala som sa ich členom pred pár rokmi. Našťastie, nie je to náročná funkcia, v podstate nemám žiadne povinnosti, nemusím nikam chodiť, do ničoho sa zapájať, a nikto to nezistí! Zaplatím za to smiešnu sumu, 150 korún českých, mám na rok pokoj, dostanem novú nálepku a život beží ďalej. Za peniaze sa dajú kúpiť úžasné vymoženosti! Až na niečo...

Či chcem, alebo nie, raz za čas (a že vraj to má byť ešte častejšie ako doteraz!) sa ku mne záhadným spôsobom dostane ich plátok, povznesene nazvaný – časopis. Že vraj Slunoskrat. A to je vám masáž, čítali ste ho niekedy? (Keďže tento svoj príspevok idem za chvíľu rozposlať ako mini-spamík všetkým, koho poznám, predpokladám, že redakcia sa o tejto mojej malej sabotáži nedozvie.) No jednoducho hrozná! Všetka moja antiagitátorská snaha vyjde úplne nazmar! Sú tam samé propagačné články, chvály, reklamy na ďalšie a ďalšie chystané akcie! A nové číslo –

katastrofa! Zážitky s prázdninových akcií, samé oslavné metafory nielen na samotných organizátorov, ale aj na program... To už je vrchol, vážení, takto to ďalej nepôjde. Za svojich 150 Kč chcem mať naozaj pokoj. Moji tajní zvedovia mi doniesli ešte niečo – chystajú sa nové tričky! Nielenže už teraz, keď vidím tmavo- alebo svetlomodrú farbu, tak sa mi začnú triasť ruky (prvotná známka zvýšeného stresu), ale má ich byť stále viac, a v nových farbách, s novým motívom, a kto bude chcieť, pošlú mu ho aj poštou, a k tomu aj propagačné letáky...

Ale aby som neodbiehala od témy – Slunoskrat potrebuje nové vedenie (je možné navrhovať aj samého seba, samozrejme!), trochu viac bulváru medzi tie chválospevy, trochu viac kritiky, nie je všetko len biele (a zelené). Na konci tohto mailu uvediem svoju e-mailovú adresu, na ktorú mi môžete zasielať svoje návrhy na nových kandidátov redakčnej rady (výsledky výberového konania v ďalšom čísle), svoje pripomienky (nič iné okrem kritiky neprijímam) a hlavne – napíšte, čo si myslíte, má vôbec ten ich *časopis* zmysel? Dáva vám niečo? (Ja viem, že nie, ale chcela by som to mať písomne.) Akú periodicitu nového Slunoskratu by ste uvítali? A aký rozsah? Čo vám chýba? Čoho máte až príliš? A nemusí sa to týkať výhradne toho plátku, ale Brontosaurov všeobecne, nech si len nemyslia, že sú jedineční, ako nám všetkým stále dokazujú.

Milí verní priatelia, teším sa na vaše odpovede.

Vaša Anbra (ANti-BRontosauráčka) anbra@slunovrat.info

Od Vierika

Každý rok pre letom si dávam predsavzatia. Viem, že je to asi netypické, veď leto nie je žiadnym špeciálnym prelomovým obdobím, ako napríklad nový rok, ale keďže na novoročné záväzky (a že ich už bolo!) zákonite zabúdam 2. 1., treba to nejako napraviť.

Takže, tento rok som si predsavzala: nepracovať, nepracovať, nepracovať, čítať všetky knižky, ktoré som cez školský rok odkladala, resp. som si písala len ich zoznam, urobiť si konečne poriadok vo veciach, ktoré ešte niekedy *naozaj* využijem (typická mánia pre sťahovaním), stráviť aspoň týždeň v kuse doma na Slovensku s rodinkou, obmedziť sladkosti (ehm, neviem, ako ma to napadlo, to bolo asi z prepracovania), opáliť sa, namaľovať sa, spoznať nových ľudí, s ktorými ma niečo spája, absolvovať nejakú akciu s Brontosaurami, prestáť hovoriť sa.

31. 8. som si mohla napísať na môj fantastický zoznam číslo dvadsať sedem. To je percentuálne vyjadrenie splnených úloh... Takže necelá tretina, no žiadna sláva. Ale je to skutočne tak?

To, že nebudem pracovať, som porušila hneď prvého júla. Ešte dorobiť jednu tabuľku, ešte nakresliť jeden grafik, ešte prepísať jeden odstavček, a naraz boli dva týždne prázdnin za mnou. Čo sa týka knižiek, tak som prečítala asi jednu, a to som zhltnúť za deň a pol, stále sa mi o nej snívalo a chodila som spať po polnoci. Ešte jednu stránočku, ešte jednu kapitolku, poznáte to. Supratovaním to jednoducho nešlo, lebo som začala baliť veci do krabíc, potom som tie veci zase hľadala, a stále dokola. A vyhadzovať niečo? Ani nápad, určite to všetko ešte niekedy použijem a akú budem mať radosť, že tie haraburdy mám! Na Slovensku s rodinkou som strávila týždeň, ale po sčítaní času za celé prázdniny. Šunky som si nikdy neopálila, lebo akosi nebolo na čom...

Čo mi však vyšlo... Najprv som strávila týždeň s nevidiacimi a odtiaľ hurá na PsBčko, za smiechom a ešte niečím navyše. Bola som trochu v rozpakoch, pretože po 2 rokoch som išla na tábor ako účastník. Nemala som za sebou prebdené noci, tony papiera s podrobným rozpisom programu, jedálnička, a tak ďalej. Zvláštne. Oplatilo sa to. Zažila som veľa chvíľ radosti, aj trochu splínu, netradičnú prácu na záchranu orchideí, netradičné spoznávanie, prekonávanie samej seba...

Odteraz si varím zemiaky jedine v šľupke s trochou soli, varím si dusenú mrkvu a mľaskám pri tom od radosti, kúpila som si obyčajné maslo, jablčnú vlákninu, ovsené otruby, trstinový cukor, špaldový chliebček...

A na konci prázdnin som využila nadobudnutú svalovú hmotu na nosenie krabíc pri sťahovaní. No nie je ten život krásny?

Vierik

Vyrobeno v, made in, сделано в...

Když jsem byl malý, ohromovaly mne věci, které byly ze zahraničí. Jednou mi tat'ka dovezl angličáky z Polska a to bylo něco. Byly přeci z Polska. A ač bylo tenkrát Polsko blíž než Slovensko, bylo to přeci už zahraničí.

Taky jsme jako malí obdivovali auta z Německa, matrijšky z Ruska a digitálky dovezené strejdou z dovolené z Bulharska.

Dnes jsem o něco větší a na stromy se dokážu dívat i z výšky. Něco se změnilo, vzdálenosti se asi zkrátily. Protože mám kolem sebe spoustu věcí ze zemí, o kterých ani nevím, jak se tam mluví.

Doma máme püllitr z Indonésie, počítač nejspíš z Taiwanu, gumové rukavice z Malajsie, česnek ze Španělska a Ájinku z Karlových Varů (která je samozřejmě nesrovnatelná s püllitrem, počítačem, rukavicemi a dokonce i s česnekem). Mimochodem, z Ostravy do Karlových Varů to vlakem trvá přes osm hodin.

A tak si říkám, jestli se vůbec vyplatí dovážet tak daleko. Představím-li si všechny mezičlánky od výrobce po obchodníka, který mi danou věc prodal, napadá mne, že vstupní cena materiálu musí být strašně nízká. Nebo do systému musí někdo dodávat určitou energii z *vlastní kapsy*.

Svět není růžově průzračný, do hry vstupuje tolik mechanismů, o kterých jsem neměl jako malý ani potuchy. Stát dotuje vývoz, aby byly výrobky konkurenceschopnější na světovém trhu, výrobce vyrábí v zemích, kde nemusí tolik platit zaměstnance a nebo nemusí tolik investovat do zařízení.

Kolik to stojí energie, než se k nám na stůl dostane konzerva rybiček z Baltu, než se k nám na stůl dostane kokosový ořech? A kolik stojí energie to, že máme (nebo můžeme mít) celý rok na stůl pomeranče a banány. Před nedávnem jsem si dělal malý průzkum, z jaké vzdálenosti se k nám dováží čerstvá zelenina a ovoce. Výsledky mne celkem překvapily. Zjistil jsem, že vedle sebe v zelenině ležely jablka z Argentiny, Chile a ČR za stejnou cenu. Někde je něco špatně.

Už mi tolik nechutnají banány – prý je trhají zelené a dozrávají ve zvláštní atmosféře. Když vidím čerstvý ananas, napadá mne otázka, jak *čerstvý* asi je. A ta jablka? Teď si víc cením těch, které rostou za plotem. Mají sice na sobě strupy a jsou občas kyselé, ale jsou od nás.

Na předposlední straně tohoto čísla Slunoskratu můžete najít tabulku vzdáleností mezi Prahou a hlavními městy zemí, ze kterých se k nám něco dováží. Zkuste si představit vzdálenost, kterou dané zboží urazí.

Zdenda

Rozhovor s ...

Milí priatelia, nebudem zdražovať' siabodlým úvodným kvákaním. Dovolila som si pre vás pripraviť' rozhovor s nesmierne zaujímavou osobkou, Silvikom, s ktorou sme sa spoznali práve vďaka Brontosaurom. Dlho sme sa nevideli, ale tento rozhovor je jedným z dôkazov, že keď sa najbližšie stretneme, tak veru bude o čom klebeťu' :-).

Silviku, začnem trochu nostalgicky. Už prebehlo pár rokov odtedy, ako sme sa spoznali na PsB v Telči, spomínaš si? Určite áno, bol to super tábor. Hneď na začiatku na mňa zapôsobil to množstvo náramkov a príveskov, ktorými si bola ozdobená. Ešte stále ich nosíš?

Drahá kukačko, na Hrábě z Telče nikdy nezapomenú, jelikož to byl zážitek na celý můj život. Všechny věci a hlavně poslední dopisy mám schovaný v takový malý krabičce, a když smutníkuj, tak do ní často nahlížím a vzpomínám na to krásné, co jsme prožili v tom úžasném městě! No a hlavní vzpomínky mám ve svém tělíčku a myslí, tam se nikdy neztratí ani nerozplynou, jen ve stáří si na všechny nebudu moc vzpomenout, ale to bude ještě za dlouho :-). Díky PsB jsem také poznala spoustu zajímavých lidí, s některými jsem se vídala i nadále, ale bohužel nás dělila velká dálka a málo času, takže jsme se každý ocitl někde jinde, ale co – čas letí a všichni si procházíme téma našima etapama svých životů. Každý se vydal svojí cestou a možná, že se naše cesty opět setkají, anebo třeba ne, ale každopádně škatulka ve mně je a zůstane. A jak by řekl jeden můj kamarád: „Život je jako houpačka – jednou jsi dole, jednou nahoře.“ A já bych dodala: „Jednou se houpeš pomalu a podruhé zběsile rychle.“ :-)

A co se týče náramků, tak ty neustále nosím, jen je jich už méně, jelikož se mi bohužel už pletly, tak nosím jen ty oblíbené a ty, kterých si velmi vážím a hlavně na které mám pěkné vzpomínky – je to zrovna jeden náramek, který jde 10x omotat kolem mé ruky a pochází z Telče. Ten jsem ještě od té doby nesundala, tak si uvědomuji, že to je už docela dlouho :-). (pozn.: na našem společném PsB sme boli v roce 2001). Ale všechny mé náramky a přívěšky mám samozřejmě schované, jelikož jsou to dary od drahých osůbek a mají svoji historii a hodně pro mě znamenají.

Predstav si, že tento rozhovor bude uverejnený v najpopulárnejšom časpise v Českej republike a ty máš jedinečnú možnosť prezentovať sa v najlepšom svetle. Ako by si sa predstavila, charakterizovala, odkiaľ si, ako najradšej tráviš voľný čas atď.

Jsem malá dredatá osůbka nosící jméno Silvie Vacková, pocházím z malého města Hlinska v Čechách, ale už pár let bydlím v Chrudimi – městě loutkářů. Toto město jsem si zamilovala – asi to bude tím, že jsem tu studovala a našla si zde spoustu přátel. Moje koníčky se prolínají s mojí nynější prací, takže mám svoji práci jako koníček a má práce je mým koníčkem. Na jiné koníčky mi moc času nezbyvá, ale zájímám se o barvení přírodními barvivy – toto téma bylo i námětem mé absolventské práce na Vyšší odborné škole oboru Správa ochrany životního prostředí. Celé studium jsem působila také v občanském sdružení Chiméra, se kterým jsme pořádali různé akce pro veřejnost. Mým dalším zájmem je vegetariánství, jelikož jsem už dlouhou dobu vegetariánka, tak neustále vymýšlím nové recepty a obohacuji svůj jídelníček o bašty všeho druhu, tedy rostlinného původu :-). Další z mých zájmů je ochrana zvířat, ekologické zemědělství a loutkové divadlo.

Tvoje srdiečko bije pre ekologiu, a to nie je len tvoja záľuba, životný štýl, ale teraz dokonca aj zdroj obživy. Dá sa povedať, že tvoja práca je teraz aj tvojím koníčkom a naopak.

Jak už jsem řekla, je to tak. Abych to vysvětlila – opravdu žiji celým svým srdcem pro ochranu životního prostředí. Studovala jsem na střední zemědělské škole obor ekologie a ochrana životního prostředí a následně jsem vystudovala VOŠ, obor Správa životního prostředí, kde jsem získala titul diplomovaný specialista na správu a ochranu životního prostředí. A teď v tomto oboru i pracuji :-).

Ako sa môže mladý človek dostať k takej zaujímavej pracovnej príležitosti?

Po škole jsem se musela nahlásit na úřad práce, aby za mě platil sociální a zdravotní pojištění. Hned poté jsem si našla tzv. stáž v Ekocentru a pracovala jsem jako informační a poradenský pracovník – radila jsem veřejnosti s jejich problémy týkající se ochrany životního prostředí. Tato stáž je placená úřadem práce, to znamená, že dostáváte peníze, jako kdybyste se váleli doma, ale vy makáte normálně 8 hodin denně a získáváte zkušenosti a hlavně praxi – to jediné bylo na tomto postu stážisty dobré. Tato zkušenost mě obohatila a obrnila vůči všemu na celý život! No a po mé půlroční stáži jsem si začala intenzivně hledat práci ve svém oboru. Ze začátku se nedařilo a štěstí se na mě vůbec nesmálo, ale pak se vše obrátilo v dobré, jelikož jsem pořád věřila, že se na mě to štěstíčko také musí někdy usmát. Nevzdávala jsem to,

i když jsem byla někdy dosti zoufalá a nešťastná. Na internetu jsem našla inzerát, že se hledá nový pracovník do Severu v Hradci Králové. Přihlásila jsem se na konkurz a oni si mě vybrali, takže teď pracuji ve Středisku ekologické výchovy a etiky Rýchory Sever, pobočka Hradec Králové, jako pracovník ekoporadny a také pořádám akce pro veřejnost. Je to přesně to co jsem chtěla dělat :-).

Od dnešního dňa si dávam predsavzatie, že sa budem správať proekologicky. Poradiš, ako najlepšie začať?

Poradit ti samozřejmě mohu, ale každopádně bys měla jednat sama za sebe a sama si uve-domovat, co svými činy způsobuješ a jak vše kolem sebe tvým životem ovlivňuješ! Jelikož každého na této planetě se tyto problémy týkají, i když si někteří lidé říkají, že jich se to netýká, tak to jsou na omylu! Proto je důležitá osvěta v těchto problémech a informovanost lidí neustálým předáváním zkušeností a nových informací do našich hlav. To je to nejdůležitější, co by pro naši zemi měl každý udělat. Doufám, že potom všichni pochopí, jak se nejlépe chovat udržitelně ke svému okolí. Takže ty rady: třídit odpad, využívat věci s větší trvanlivostí – ne na jedno použití, kupovat český výrobky, pokud možno bio výrobky a biopotraviny. Používat šetrné prací a čisticí prostředky pro domácnost, nepoužívat bělený papír – hlavně nekupovat bílý toaletní papír. Já si nemohu pomoci, ale to mě přijde strašný, že takhle mrháme papírem :-).

A mohli by sa na teba obrátiť s eco problémami aj Brontosauri, ktorí nespádajú pod okres, v ktorom pôsobiš?

Na naši ekoporadnu se může obrátit celá republika, jelikož patříme do sítě ekoporaden, takže si daný problém přeposíláme mezi sebou a řešíme ho společně. Takže pokud někdo chce s nějakým problémem poradit, tak může napsat na email: sever-hk@seznam.cz, do předmětu uvede ekoporadna nebo může zavolat na naše telefonní číslo: 495 580 319.

Ráda bych to ukončila takovým mým oblíbeným rčením: „Lidé vědí, co dělají, dokonce vědí, proč to dělají. Ale nevědí, co to udělá, když to udělají...“ M. Foucoul.

Myslím, že na záver netreba nič dodať. Ďakujem, že si si na moje otázky našla čas a budem sa tešiť niekedy dovidenia!

Vierik

Jamtadýda týda dáá

Následující tři hymny byly složeny na PsB Nekonečný lesoprostor a dva z nich byly dokonce zhudebněny. Bohužel papírové medium by nedokázalo věrně zachytit tyto tóny a tak vám předkládáme pouze textové verze.

Hymnus

*Poslyšte, co nám pějí ptáci,
odložte na čas spánek, práci,
zůstaníte chvíli potichu.*

*Říkají, jak se čebrá vánek,
jejich tři malé zmohl spánek,
slunko je šimrá na břichu.*

*Jaký je pohled na tu louku,
na domov myšek, plazů, brouků,
když všechno ještě běhá, bdí...*

*Pohled, jak vzduch se teplem vlní,
všechna tvá přání se tu splní,
stačí jen pevně uvěřit.*

*Slyšte, slyšte, přátelé mili,
to v tomto lese žijí víly.
Ne abyste jim ublížili!*

*Zde ocítáme se v říši vl, dryád, skeřtů a čarovných sil.
Co je skutečnost? Co je sen?*

Hymnus II

*Je to skoro tejdén,
co jsme tady v lese,
zkušíme si všichni,
co kdo všechno snese.*

*Nemáme tu teplou vodu,
jen studený potůček,
nemáme tu elektriku,
večer jen ten ohniček.*

*Ráno jdeme pracovat,
po poledni končíme,
po hře, která pobaví nás,
do rybníku skočíme.*

*Je tu jen ta příroda
a za ní jsme právě šli,
byla by to záhada,
kdybychom ji nenasli.*

Hymnus III

*V jednom lese žily víly,
a ty se v tom lese skryly.
Široký, daleký byl ten les,
rád jsem tam chodil, však není již dnes.*

*Starosta les skácel chtěl,
z radosti se večer sjel.
Dřevorubci ráno vstali,
sekery si přichystali.*

*Vyrazili plní síly,
místo stromů našli býlí.
Bez moptorů, bez sekaček,
stromy mizí, je v tom háček.*

*Heya bou, víly jdou,
táhnou dřevo za sebou.*

*Jó, starosta, ten má smůlu,
o les taky přišel.
Možná je to ale tím,
že daleko zašel.*

*Chtěl bo totiž vykácet,
však dryády schovaly bo,
a tak nás pan starosta poprosil,
ať najdeme bo.*

*My šli ale s vílami,
na starostu nedali,
možná bo to dopálí,
my pro sebe vybráli.*

*Máme totiž přírodu,
které pomáháme,
jsme teď její součástí,
vzít si ji nedáme.*

*Dryády jsou křehké ženy,
osudem lesa byly zasaženy.
Posnídaly půl tvarohu,
daly stromy do batohu.*

*Heya bou, víly jdou,
táhnou dřevo za sebou.*

*Po lese teď zbyla louka,
starosta jen smutně kouká.
Marné nyní oči souší,
lesy Cejlí lépe sluší.*

*Dostal se les ledva sem,
byl jsem v mžiku přenesen.*

*Heya bou, víly jdou
a v lese si tancujou.*

*Heya bou, víly jdou
a v lese si tancujou.*

Smůla nebo štěstí?

Před mnoha lety žil jeden starý muž, který měl syna a jednoho koně. Nastal den, kdy se ten kůň proboural z ohrady a utekl do hor. „Upláchnul ti kůň?“ řekli sousedé. „To je ale smůla!“

„Proč to říkáte?“ zeptal se stařík. „Jak můžete vědět, že je to smůla?“

A věřte nevěřte, nazítří večer se kůň vrátil do ohrady, aby se najedl a napil – a přivedl s sebou dvanáct divokých mustangů. Když je farmářův syn uviděl, rychle vyklouzl z domu a pohotově zavřel vrata ohrady. Jakmile se to sousedé dozvěděli, zvolali: „Třináct koní! Ty máš ale štěstí!“

Ale starý farmář jim odpověděl: „Jak víte, že je to štěstí?“

Po několika dnech se farmářův syn pokusil osedlat a zkrotit jednoho z divokých koní, ale spadl a zlámal si nohu. Ještě týž večer si sousedé pospíšili s dalším unáhleným soudem: „Tvůj syn si zlámal nohu. Smůla smůl!“

Ale moudrý stařík znovu namítl: „Jak můžete vědět, jestli je to smůla nebo štěstí?“

A vskutku! Za několik dní přišli do vsi verbíři a všechny zdravé mladé muže odvedli do války, ze které se už žádný z nich nevrátil. Ale farmářův syn se díky své zlámané noze zachránil.

Dva mniši na cestách

Tanzan a Ekidó kdysi společně putovali blátivou silnicí. Ten den lilo jako z konve. Za jednu zatáčkou uviděli líbeznou dívku v hedvábném kimonu, která nebyla s to přejít přes rozbahněnou křižovatku.

„Tak pojď, děvče,“ pravil znenadání Tanzan. Vzal ji do náručí a přenesl na druhou stranu.

Ekidó neřekl ani slovo, dokud se neubytovali v pohostinném chrámu. Ale pak už d'to děle nevdržel. „My mniši se nemáme přibližovat k ženám,“ řekl Tanzanovi, „zvláště pak k mladým a půvabným. Je to nebezpečné. Proč jsi to udělal?“

„Já jsem tu dívku zanechal tam na té křižovatce,“ odušil Tanzan. „Copak ty se s ní ještě stále vlačíš až sem?“

Afrika – pomůže víc podaná ruka nebo ignorace?

Je zvláštní, jak člověk není schopen poznat co je správné, ikdyž by si to moc přál.

Kousek dále si můžete přečíst výňatky z rozhovorů se dvěma různými lidmi, ve kterých lze najít názory na stejné či podobné problémy (ikdyž jsou rozhovory odlišné a otázky pro dotazované nejsou stejné). Oba – zdá se – rozumí své práci a přesto mají opačný názor a životní postoj na řešení – a kde je pravda?

Názor Keňského ekonomického experta Jamese Shikwatibo, který tvrdí, že pomoc Africe více škodí než pomáhá (výřah z rozhovoru s ním ze Spiegelu):

Shikwati: Snahy západních zemí o pomoc ničí náš kontinent již 40 let. Pokud chtějí průmyslové země opravdu pomoci Afričanům, pak by měli zastavit tuto pomoc. Země, do nichž plyne nejvíce rozvojové pomoci, jsou současně v nejhorším stavu.

Spiegel: Máte vysvětlení pro tento paradox?

Shikwati: Pomocí peněz ze subvencí jsou financovány obrovské byrokratické aparáty, je podporována korupce a samolibost, Afričané se neučí být nezávislími, nýbrž žebráky. Rozvojová pomoc navíc oslabuje místní trhy a dusí ducha podnikání, kterého tak zoufale potřebujeme. Je to opravdu tak absurdní, jak to zní: Rozvojová pomoc je jedním z důvodů afrických problémů. Pokud by Západ zastavil tyto platby, obyčejní Afričané by si toho vůbec nevšimli. Tvrdě zasažení by byli pouze funkcionáři.

Spiegel: I v zemi jako je Keňa lidé stále umírají hladu. Někdo jim musí pomoci.

Shikwati: Ale musí to být samotní Keňané, kdo jim pomohou. Když je v Keňské republice sucho, volají naši zkorumpovaní politici okamžitě o pomoc. Toto volání se dostane až k Světovému potravinovému programu Spojených národů (United Nations World Food Program), což je masivní orgán aparátčků v absurdní situaci. Na jedné straně jsou oddáni boji proti hladu, ale na straně druhé musejí čelit nezaměstnanosti v oblastech, kde byl hlad eliminován. Je zcela přirozené, že rádi vyslyší žádost o více pomoci. A není neobvyklé, že požádají o trochu více peněz, než příslušná Africká vláda původně žádala.

Spiegel: Pokud by Světový potravinový program nic neudělal, pak by lidé umírali hladu.

Shikwati: Nemyslím. V takovém případě by Keňané byli přinuceni začít obchodovat s Ugandou či Tanzánií, a nakupovat tam jídlo. Tento typ obchodu je pro Afriku životně důležitý. Přinutil by nás zlepšit naši infrastrukturu a více otevřít hranice, které byly vytvořené Evropany. Také by nás donutil zavést zákony podporující tržní hospodářství.

Spiegel: Byla by Afrika doopravdy schopna sama řešit své problémy?

Shikwati: Samozřejmě. Hlad by neměl být problémem většiny zemí jižně od Sahary. Navíc tu jsou obrovské zásoby nerostných zdrojů: ropa, zlato, diamanty. Afrika je vždy zobrazována jako trpící kontinent, ale většina čísel je značně přehnaných. V rozvinutých zemích si myslí, že by Afrika bez rozvojové pomoci vymřela. Ale věřte mi, Afrika existovala i před tím, než jste vy Evropané přišli. A také jsme na tom nebyli až tak špatně.

Spiegel: V té době ale neexistovalo AIDS.

Shikwati: Pokud bychom uvěřili všem těm strašlivým zprávám, pak by měli být všichni Keňané dnes už mrtvi. V současnosti všude probíhají testy a ukazuje se, že byly staré údaje značně přehnané. Nejsou žádné tři miliony nakažených Keňanů. Je jich pouze jeden milion. Malárie je stejně velký problém, ale lidé o ní hovoří jen zřídka.

Spiegel: Čím to je?

Shikwati: AIDS je velký byznys, možná největší v Africe. Nic nedokáže vygenerovat tolik finančních prostředků z pomoci, jako šokující údaje ohledně AIDS. Tato nemoc je tu politickou nemocí a měli bychom být v souvislosti s ní velmi skeptičtí.

A jak vidí situaci v Africe Bono Vox? (Frontman skupiny U2, který zároveň pracuje na půl úvazku jako světový vyslanec organizace DATA zabývající se dluhy třetího světa či nemocí AIDS) Výtah z rozhovoru s ním:

Nemíváš ale občas pocit, že svět je v háji a nedá se s tím nic dělat?

Právě teď probíhá v dějinách civilizace největší pandemie, kterou ve světě znamená AIDS. Je větší než černá smrt, která ve středověku zabila v Evropě třetinu lidí.

Šest a půl tisíce Afričanů umírá každý den na nemoc, které se dá vyhnout a která se dá léčit. A pro Západ to není priorita.

Říkáme, že do nejzapadlejších koutů Afriky nemůžeme dostat antiretrovirální léky, ale dokážeme tam dostat chlazené nápoje. I v té nejmračnější vesničce se dá sehnat láhev Coca-Coly.

Hele, kdybychom si fakt mysleli, že africký život je stejně cenný jako anglický, francouzský nebo irský, nedopustili bychom, aby dva a půl milionu Afričanů každoročně umíralo kvůli té nejstupidnější příčině: penězům.

Nemůžeme ale popřít, že mnoho evropských nevládních organizací se Africe věnuje.

Ano, irské i francouzské. Lékaři bez hranic, ti jsou moji oblíbení. V Soweto jsem se setkal s jedním mužem, Lawrencem Ndou. Lékaři bez hranic ho udrželi při životě. Je to chodící reklama na léky, které jsou všem Afričanům upírány léky, jejichž výroba nic nestojí. Už jsme slyšeli řadu výmluv, proč nemůžeme tyhle léky rozdat: Příliš komplikací. Dieta při brání léků.

Afričani nemají hodinky, takže by nevěděli, kdy mají léky brát. Samá takováhle propaganda a kecý. A najednou se setkám s takovým člověkem - vypadá jako popová hvězda.

Krásný muž, kterému je dvacet sedm let. Před půl rokem byl na umření. Jediné, z čeho lze vyčíst, že je HIV pozitivní a už u něj propukla choroba AIDS, jsou škrábance, jak ho všechno svědčí, a jizvy. Říkal jsem mu: „To je skvělé!“ On na to: „No, přišel jsem o ženu. Nedostala léky včas, umřela, než jsem se k lékům dostal. Tak mám teď dvě děti, o které se starám.“

A já povídám: „No, je výborný, žes to přežil.“ A on: „No tak výborný to není, protože mám novou životní lásku a ta se o moje děti stará, jako by byly její vlastní.“ Povídám: „No to je úžasný.“ A on: „Ona je HIV pozitivní a nemůže se k těmhle lékům dostat. Takže co udělám? Dám jí svoje léky a moje děti ztratí svého posledního rodiče. Podělíme se o léky a oba pomalu umřeme. Nebo si svoje léky nechám a moje životní láska mi umře přímo před očima.“

V Africe se řeší mnoho problémů. Komplikovaných. Je tu korupce, mají problémy postavit se na vlastní nohy, pak jsou tu problémy, když je na ty vlastní nohy stavíme my, ale jsou tu také problémy, které bychom za ně mohli lehce vyřešit.

(pozn. red.: texty byly přejaty z Internetu – zvláště ve druhém lze přímo vycítit snahu o citovou manipulaci se čtenářem)

Co se bude konat?

Spadané listí aneb Trampoty s Bílou paní (4. – 6. 11. 2005, Telč) – už je plno

Nejen plná zahrada spadaného listí, ale i ztrápený kastelán a rozložená Bílá paní

Čítacia víkendovka alebo Večerníčka chytila druhú pubertu (11. – 13. 11. 2005, pravděpodobně okolí Brna, hrad Veveří, kontakt: vierik@slunovrat.info, +420 737 521 338), pořádají Pavla Star, Kačka Kosová, Vierik a Večerníček.

Ide Červená Čiapočka po lese a narazí zbadá v křiku učupeného vlka:

„Červená Čiapočka, čože nesieš v tom červenom košíčku?“

„Vínko, koláčiky a knihu pre chorú babičku.“

„A toaletný papier tam náhodou nenesieš?“

...

„Nie, iba knižku...“

Brontosaurus sní o Vánocích (9. – 11. 12. 2005, Národní Park Podyjí, kontakt: radovan@slunovrat.info), pořádají Hanka, Radek a tlupa sněhuláků.

Vánoce jsou odněpaměti svátky klidu a pohody, zkusme si přiblížit jejich pradávný význam v kontrastu se současným hektickým chápáním. Čekají nás závěje sněhu, svíčky v oknech, nazdobené smrčky i příjemné posezení v teplém příbytku. Pomáhat budeme v národním parku Podyjí.

Silvestr na pátém pražci (28. 12. 2005 – 2. 1. 2006, Národní Park Podyjí, kontakt: kuba@slunovrat.info), pořádá Kuba a Žblebt.

Rok pomalu sklání své větve, kytary zvučně hrají, cukroví se rychle ztrácí a pátý pražec duní krajem. Okolo usínají lesy, sněh balí krajinu a vítr skučí ozvěnou do roklín blízko Hardeggu. A v oněch stránkách byly spatřeny stopy, které nikde nezačínají a nikde nekončí, jen mizí a znovu se objevují.

Přijed' si užít silvestr plný her, odpočinku, toulání po lesích, kytary, nedospavých nocí a party dobrých kamarádů. Těší se na tebe celý Slunovrat!

Tabulka vzdáleností mezi Prahou a některými městy světa – ke článku Vyrobeno v ...

Anglie	Londýn	1036 km	Korea	Soul	8272 km
Argentina	Buenos Aires	11775 km	Německo	Berlín	281 km
Austrálie	Canberra	16040 km	Norsko	Oslo	1122 km
Čína	Peking	7473 km	Pobřeží slonov.	Yamoussoukro	5136 km
Francie	Paříž	887 km	Španělsko	Madrid	1774 km
Chile	Santiago	12452 km	Švédsko	Stockholm	1060 km
Indie	Dilí	5695 km	Švýcarsko	Bern	626 km
Itálie	Řím	924 km	Taiwan	Taipei	9048 km
Izrael	Jeruzalém	2666 km	Turecko	Ankara	1826 km
Japonsko	Tokio	9095 km	USA	Washington	6915 km
JAR	Kapské město	9300 km	Vietnam	Hanoi	8342 km
Kanada	Ottawa	6350 km			

Časopis Slunoskrat vydává Základní Článek Hnutí Brontosaurus Slunovrat, Brávova 57, 61600 Brno; <http://www.slunovrat.info> • Adresa redakce: Slunoskrat, Petr Žblebt Jarušek, Výstavní 26, 603 00 Brno • Email: slunoskrat@slunovrat.info • Tel.: +420 737 336 364 • Šéfredaktor: Zdena (sigmar@slunovrat.info) • Redaktor: Vierik, Žblebt • Revize a kritika: Velký HU • Grafická úprava a sazba: Zdena • Ilustrace: Zdena • Fotografie: organizátoři a účastníci akcí • Vyšlo v říjnu 2005 v nákladu 50 výtisků • Tisk: Cooc, www.cooc.cz • Cena: pro členy Slunovratu zdarma, pro ostatní 10 Kč • Články, komentáře a výhrůžky posílejte na adresu redakce • A kdo se dočetl až sem, má u mně lentilku.

